

شرح جامع و نمونه سوالات

مجموعه دروس تخصصی (مالیه بین الملل)

«علوم اقتصادی»

مؤلف: کیوان شهاب لواسانی

پیشگفتار مؤلف

خداآوند متعال را شاکرم که لطف خویش را بر این بندۀ حقیر ارزانی داشت تا اینکه بتوانم کتاب «مالیه بین‌الملل» را برای دانشجویان کشور عزیzman ایران عرضه نمایم. با توجه به اصرار و پافشاریهای انتشارات ارشد مبني بر اینکه این کتاب حتماً باید در نمایشگاه کتاب سال ۱۳۸۹ عرضه شود، ولی با این وجود به نظر می‌رسد که کتاب ماليه بين‌الملل عرضه شده، منبعی مناسب و غنی برای آزمونهای کارشناسی ارشد علوم اقتصادی باشد، هر چند این کتاب می‌تواند به عنوان یک متن درسی برای درس ماليه بين‌الملل در مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد علوم اقتصادی به ارزش ۳ واحدی درسی نیز مورد استفاده قرار گیرد. جهت اعتماد بیشتر به این کتاب در پایان این پیشگفتار بخشی از رزومه خود را آورده‌ام.

در پایان از خدمات همسر عزیزم سرکار خانم زهره اکبری که با دقت فراوان کار ویراستاری کتاب مذکور را بر عهده داشته‌اند کمال تشکر و قدردانی را دارم و از کلیه دانشجویان محترم خواهشمندم که ایرادات این کتاب را به اینجانب متذکر شوند. ضمناً با توجه به پراکندگی سوالات انتهای فصل، پیشنهاد می‌شود که دانشجویان محترم ابتدا کل کتاب را به دقت مطالعه نموده و سپس به سوالات طرح شده پاسخ دهند.

بخشی از رزومه مؤلف کتاب آقای کیوان شهاب لواسانی

- ۱- کسب رتبه اول مقطع کارشناسی علوم اقتصادی با گرایش پول و بانکداری با معدل ۱۹/۲۵
- ۲- کسب رتبه سوم مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه تهران در رشته اقتصاد با گرایش انرژی با معدل ۱۹/۱۰
- ۳- رتبه اول آزمون کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی در رشته علوم اقتصادی در سال ۱۳۸۶
- ۴- دستیار دکتر عبدالی در دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران در زمینه تدریس بازیها از سال ۱۳۸۷ تا به حال
- ۵- چاپ یک مقاله علمی با عنوان «رشد نامتوازن و توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران» فصلنامه علمی دانش پژوهان ۱۳۸۷
- ۶- کارشناس مدیریت تحقیقات و برنامه‌ریزی بانک سامان
- ۷- تألیف کتاب در دست چاپ با عنوان «اقتصاد مسکن در ایران» ۱۳۸۹

با تشکر کیوان شهاب لواسانی

کارشناس ارشد اقتصاد انرژی دانشگاه تهران

اردیبهشت ۸۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار ناشر.....	۳
پیشگفتار مولف.....	۴

فصل اول: حساب تراز پرداختها

مقدمه.....	۱۱
بدهکاران و بستانکاران در حسابداری تراز پرداختها (اصول حسابداری تراز پرداختها).....	۱۵
دیدگاه تسویه رسمی official settlements balance.....	۱۸
روش دوم در حسابداری تراز پرداختها.....	۲۰
ترازهای حسابداری.....	۲۱

فصل دوم: بازار ارز و نرخ ارز

مقدمه.....	۲۷
عملکرد بازارهای ارز	۲۷
تعريف نرخ ارز اسمی.....	۲۸
منابع تقاضای ارز و عرضه ارز.....	۲۹
نمودارهای مربوط به تقاضای ارز.....	۳۰
منابع عرضه ارز و نمودار عرضه ارز.....	۳۱
بازار ارز و تقاطع منحنی‌های تقاضا و عرضه ارز.....	۳۲
نرخ‌های ارز و معیارهای (شاخص‌های) اندازه‌گیری نرخ ارز.....	۳۴
نرخ ارز اسمی.....	۳۴
نرخ ارز مؤثر.....	۳۶
معایب و نکات قابل توجه در حین استفاده از شاخص نرخ ارز مؤثر EER.....	۴۰
نرخ ارز مؤثر اسمی.....	۴۲
نرخ ارز واقعی RER.....	۴۲
نرخ ارز واقعی تعادلی (ERER).....	۴۵
نظریه برابری قدرت خرید (PPP).....	۴۷
نظریه کلی برابری قدرت خرید و نکات قابل توجه آن.....	۵۵
شاخص نرخ ارز مؤثر واقعی REER.....	۵۷
آربیتریاژ.....	۶۱
خطر مبادله.....	۶۳
اسپکولاسیون یا سفته بازی.....	۶۵

عنوان	
صفحه	
۶۷	مبادله سلف.....
۶۹	برابری نرخ‌های بهره بدون پوشش ریسک.....
۶۹	برابری نرخ‌های بهره با پوشش ریسک.....
۷۰	آربیتریز بهره غیر پوششی.....
۷۶	تست‌های آخر فصل.....
۸۰	پاسخ تست‌های آخر فصل.....
فصل سوم: بازار ارز و مکانیزم تعدیل قیمت	
۸۷	ثبات در بازار ارز.....
۹۰	منحنی‌های تقاضا و عرضه ارز.....
۹۳	چگونگی استخراج منحنی تقاضای ارز یک رهیافت نموداری و ریاضی.....
۹۶	شرایط مارشال – لرنر برای بررسی ثبات یا عدم ثبات در بازار ارز.....
۹۷	استخراج شرایط مارشال – لرنر یک رهیافت ریاضی.....
۱۰۲	استاندارد بین الملل طلا.....
۱۰۳	برابری طلا.....
۱۰۳	آربیتریز طلا و مکانیزم جریان پول مسکوک.....
۱۰۳	آربیتریز طلا و ثبات نرخ برابری.....
۱۰۴	اثرات هزینه حمل و نقل.....
۱۰۴	جریان طلا و عدم تعادل در تراز پرداختها.....
۱۰۵	تعديل تراز پرداختها در استاندارد بین المللی طلا.....
۱۰۷	تجربه واقعی استاندارد طلا.....
۱۰۷	افول استاندارد طلا.....
فصل چهارم: سیاستهای اقتصادی و چگونگی تعدیل تراز پرداختها در اقتصاد باز با وجود سیستم نرخ ارز ثابت و شناور	
۱۱۱	مقدمه.....
۱۱۱	علت نزولی بودن منحنی IS در فضای (r و y).....
۱۱۲	منحنی LM.....
۱۱۳	استخراج جبری منحنی LM.....
۱۱۴	بررسی شبیه منحنی LM.....
۱۱۴	تحلیل اقتصاد چهار بخشی یا اقتصاد باز.....
۱۱۵	ارتباط صادرات و واردات با نرخ ارز.....
۱۱۶	محاسبه تولید y و تعادلی به صورت جبری.....
۱۱۷	ضرایب تکاثری در اقتصاد باز.....
۱۱۷	تعمیم یافته مدل IS-LM برای اقتصاد باز.....
۱۱۹	تراز پرداختها یا منحنی BP.....
۱۲۰	رابطه تراز پرداختها و بازار ارز.....
۱۲۱	تعادل تراز پرداختها و منحنی BP (Bop) (یا
۱۲۲	تابع NCIN.....
۱۲۳	استخراج جبری منحنی Bop BP یا

عنوان

صفحه

بررسی وضعیت نقاط خارج از منحنی BP.....	۱۲۳
بررسی شیب منحنی BP (یا Bop).....	۱۲۴
حالتهای خاص منحنی BP.....	۱۲۴
تعادل همزمان در بازار کالا و پول و تراز پرداختها.....	۱۲۶
انواع سیستمهای ارزی.....	۱۲۷
چگونگی تعدیل تراز پرداختها در سیستم نرخ ارز ثابت.....	۱۲۸
چگونگی تعدیل تراز پرداختها در سیستم نرخ ارز شناور.....	۱۲۸
بررسی کارایی سیاستهای پولی و مالی در سیستم نرخ ارز ثابت.....	۱۲۹
بررسی کارایی سیاست مالی در سیستم نرخ ارز ثابت در حالت تحرک ناقص سرمایه یا BP صعودی.....	۱۳۱
بررسی کارایی سیاست مالی در سیستم نرخ ارز ثابت در حالت عدم تحرک سرمایه BP صعودی.....	۱۳۲
بررسی کارایی سیاستهای پولی و مالی در سیستم نرخ ارز شناور.....	۱۳۳
بررسی کارایی سیاست پولی در سیستم نرخ ارز شناور با عدم وجود تحرک سرمایه یا BP صعودی.....	۱۳۴
بررسی کارایی اعمال سیاست مالی در سیستم نرخ ارز شناور در حالت تحرک ناقص سرمایه یا BP صعودی.....	۱۳۵
واکنشهای خارجی و ضریب فزاینده (فرایند ضریب تکاثری).....	۱۳۷
تست‌های آخر فصل.....	۱۴۰
پاسخ تست‌های آخر فصل.....	۱۴۴

فصل پنجم: انواع نگرشها راجع به تراز پرداختها و نرخ ارز و مدل‌های مربوط به آنها

نگرش پولی به تراز پرداختها.....	۱۵۳
عرضه پول.....	۱۵۵
تقاضای پول.....	۱۵۶
تعادل پولی و تراز پرداختها.....	۱۵۷
نگرش پولی به نرخ ارز.....	۱۶۱
نگرش بازار داراییها به تراز پرداختها و نرخ ارز مدل موازنه پورتفولیو.....	۱۷۱
(۱) تقاضای دارایی‌ها	۱۷۲
(۲) موازنه اوراق بهادر.....	۱۷۶
(۳) تعدیل اوراق بهادر.....	۱۷۷
نکات تکمیلی در مورد مدل موازنه پورتفولیو و مدل بازار دارایی‌ها.....	۱۸۱
مدل موازنه پورتفولیو.....	۱۸۱
مدل بازار داراییها.....	۱۸۴
خطای نرخ ارز (بیش از حد برآورد شدن نرخ ارز).....	۱۸۴
فرض اصلی مدل دورنبوش.....	۱۸۵
منحنی AA.....	۱۸۶
پویایی‌های نرخ ارز.....	۱۸۹
منحنی Z.....	۱۹۲
مدل جذب (روش جذب) در تحلیل تراز پرداختها و نرخ ارز.....	۱۹۵
روش کششها در تحلیل تراز پرداختها و نرخ ارز.....	۱۹۸

عنوان

صفحه

فصل ششم: سیاستها و روش‌های تعدیل تراز پرداختها در اقتصاد کلان باز و تحلیل نمودار سوآن

۲۰۳	مقدمه.....
۲۰۵	تعدیل به وسیله نرخ ارز و برخی از مشکلات.....
۲۰۹	وضعیت مارشال- لرنر.....
۲۱۶	ارتباط بین بخش داخلی و خارجی.....
۲۱۷	موازنۀ اقتصاد کلان.....
۲۱۸	موازنۀ اقتصاد خرد.....
۲۱۹	مدیریت اقتصادی سیاست گذاری .....
۲۱۹	هدفها، ابزارها، و سیاست اقتصادی در یک مدل دو ابزار، دو هدف.....
۲۲۹	اثر بخشی سیاست اقتصادی تحت مفروضات متفاوت تحرک سرمایه .....
۲۳۲	سیاست مالی تحت نرخهای ثابت .....
۲۳۴	سیاست پولی تحت نرخهای ارز ثابت.....
۲۳۶	تغییر مخارج تحت نظام نرخ ثابت .....
۲۳۸	تأثیرات درآمد همراه با تغییرات نرخ ارز جهت توازن داخلی و خارجی .....
۲۴۵	مشکل توازن داخلی و خارجی و نمودار سوآن.....
۲۴۷	نقش پول .....
۲۴۸	نمودار سوآن و توضیحات تکمیلی آن .....
۲۵۰	نقش جریانات کوتاه مدت سرمایه در تعدیل .....
۲۵۰	۱- حالت نظام نرخ ارز ثابت.....
۲۵۱	۲- حالت نظام نرخ ارز شناور.....
۲۵۱	جریان کوتاه مدت سرمایه در اقتصادهای کنترل شده (مدل مید).....
۲۵۳	توازن خارجی و داخلی با استفاده از سیاستهای تغییر هزینه و تبدیل هزینه.....
۲۵۶	توازن خارجی و داخلی با استفاده از سیاستهای پولی و مالی .....
۲۵۷	مؤثر بودن سیاستهای پولی و مالی تحت نظامهای مختلف ارزی.....
۲۶۰	استفاده از سیاستهای مختلط برای رسیدن به توازن داخلی و خارجی .....
۲۶۳	تست‌های آخر فصل.....
۲۶۹	پاسخ تست‌های آخر فصل.....
۲۷۷	سوالات تألفی.....
۲۷۸	پاسخ سوالات تألفی .....
۲۷۹	خلاصه کتاب .....
۲۸۰	منابع و مأخذ .....